

Repertoriul arheologic din nordul Olteniei (Neolitic, Eneolitic)

Claudiu Tulugea
claudiutulugea@yahoo.com

Prin acest articol urmărim aducerea la cunoștința publicului larg a unor repere legate de cercetările arheologice din nordul Olteniei (Vâlcea, Gorj și zona muntoasă și subcarpatică a Mehedințiului). Repertoriul indică principalele situri arheologice, materialul descoperit și bibliografia aferentă. Articolul poate fi folosit și ca instrument de lucru pentru cei ce fac cercetare arheologică.

Neolitic

B

Bujoreni, (com. jud. Vâlcea), Starčevo-Criș.

Cultura Starčevo-Criș

Pe terasa ce o face Oltul la intrarea în lacul de acumulare al hidrocentralei Rm. Vâlcea, în dreptul Haltei Bujoreni au fost descoperite întâmplător în anul 1967 fragmente ceramice având în compoziția pastei pleavă. Fragmentele erau decorate cu barbotină și aparțin culturii Starčevo-Criș.

Bibliografie: Petre/Govora 1995, p. 12.

C

Copăcelu, (cartier, oraș, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea)

Cultura Starčevo-Criș

În acest sit au fost făcute săpături arheologice sistematice între anii 1961–1964 de prof. Dumitru Berciu de la Institutul de Arheologie din București. În anul 1963 a fost descoperit un bordei semi-îngropat, cercetat integral. Într-un mare vas de provizii așezat într-un colț al bordeiului a fost descoperită, spre fundul vasului o seceră. Câteva silexuri se găseau încă în șanțul mânerului de corn. Cele două nivele de locuire Starčevo-Criș au fost încadrate, după materialul descoperit în fazele IC-IIA, de Gh. Lazarovici.

Cercetările de salvare din anul 2002, când în zonă s-a construit cartierul sinistraților de la Ocnele Mari, au permis delimitarea parțială a sitului pe latura de S–E.

Cercetarea sistematică a fost reluată în anii 2003 – 2004 de către un colectiv format din Mariana Iosifaru și Cristinel Fântâneau din cadrul Muzeului Județean Vâlcea.

Cercetarea a fost făcută pe proprietatea d-lui Bogdan Costin Grimber, fiind dezvelite două locuințe din faza IIIB și o locuință din faza IVA. Forma acestora era aproximativ pătrată, cu dimensiunile de 4, 00m x 4, 50m, respectiv 4, 00 m x 3, 50 m și o alta aproape rotundă, ușor adâncită, cu diametrul de 5, 00 m x 4, 50 m. În afara locuințelor au fost găsite două vetre cu gardină, făcute o singură dată.

Bibliografie: Berciu 1966, p. 70-72; Idem 1967, p. 40; Lazarovici 1984, p. 50-54; Petre-Govora 1995, p. 10-12, 14; Iosifaru, Fântâneau 2004; Tulugea 2007, p. 70-75; Idem 2008, p. 9-15; Idem 2008, p. 94.

G

Govora, (com. Govora, jud. Vâlcea)

Cultura Starčevo-Criș

În punctul *Sub Coș*, a fost descoperit pe terasa de pe partea dreaptă a pârâului Govora, un topor din rocă dură trapezoidală, teșit spre tăiș.

În punctul *Stogșor* s-au găsit fragmente ceramice având multă pleavă în compoziția pastei.

Bibliografie: Petre-Govora 1995, p. 12.

N

Negreni, (com. Mihăești, jud. Vâlcea)

Cultura Starčevo-Criș

Pe partea dreaptă a drumului ce intră din satul Buleta s-a descoperit întâmplător o vatră cu arsură, câteva fragmente ceramice și un topor din rocă locală moale (tuf) de formă trapezoidală.

Bibliografie: Petre-Govora, 1995, p. 12.

P

Peștera Cioarei, (com. Peștișani, jud. Gorj)

Cultura Starčevo-Criș

În anul 1954 în stratul de pământ, gros de 0, 20 - 0, 40m din Peștera Cioarei de la Boroșteni au fost descoperite fragmente ceramice având în compoziția pastei multă pleavă dar și fragmente dintr-un vas cu picior, caracteristic acestei culturi. Acest tip de vas este specific perioadei de la sfârșitul evoluției culturii Starcevo-Criș. Cercetarea a fost făcută de C.S. Nicolaescu-Plopșor și Corneliu N. Mateescu, în anul 1954.

Bibliografie: Nicolăescu-Plopșor et-alii 1955, p. 401; Calotoiu et-alii 1987, p. 23; Comșa 1982, p. 37.

Peștera Muieri, (com. Baia de Fier, jud. Gorj)

Cultura Starčevo-Criș.

Aici au fost descoperite în 1955 de C. S. Nicolaescu Plopșor, fragmente ceramice ce aparțin culturii Sarcevo-Criș.

Bibliografie: Comșa 1982, p. 38.

S

Sura, (com. Slăvitești, jud. Gorj)

Cultura Vinča

În partea de vest a județului Gorj au fost descoperite mai multe fragmente ceramice cu forme și decor specifice culturii Vinča. D. Berciu le atribuie acestei culturi, vorbind aici de o așezare.

Bibliografie: Calotoiu et-alii 1987, p. 23; Comșa 1982, p. 38.

Stupărei, (com. Mihăești, jud. Vâlcea)

Cultura Starčevo-Criș.

Pe terasa medie a Oltului, în punctul , La Ceșmele s-au descoperit fragmente ceramice de tip Criș.

Bibliografie: Petre-Govora 1995, p. 12.

Eneolitic

A

Aninoasa (com. Jud. Gorj)

Cultura Coțofeni

D. Berciu semnalează o așezare Coțofeni, fără alte precizări.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73, 89.

B

Baia de Aramă (com. Baia de Aramă, jud. Mehedinți)

Culturi descoperite întâmplător și semnalate de către N. D. Spineanu

Bibliografie: Spineanu 1894; Boteanu 1999, p. 31; Pătroi 2007, p. 17.

Baia de Fier, (jud. Gorj.)

Culturi Sălcuța, Coțofeni

În cercetările arheologice din anii 1951-1955 au fost descoperite fragmente ceramice Sălcuța. Se remarcă castroanele fragmentare prevăzute cu proeminențe alungite, perforate vertical.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73; Nicolăescu-Plopșor 1955, p. 401; Pătroi 2007, p. 17.

Boișoara (com., jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni

Pe partea stângă a drumului ce urcă spre sat, pe un bot de deal, acolo unde valea Boișoarei se varsă în pârau Găujani, au fost descoperite fragmente ceramice aparținând acestei culturi.

Bibliografie: Conea 1935, p. 138; Roman 1968, p. 8; Petre-Govora 1995, p. 36.

Bâlvănești (com. Bâlvănești, jud. Mehedinți)

Cultura Sălcuța, Sălcuța IV/orizontul Herculană II/III–Cheile Turzii-Huniahalum și Coțofeni.

S-au descoperit izolat materiale aparținând culturii Sălcuța. Au fost identificate străchini cu buza îngroșată, în interior sau evazată, decor canelat, butoni plasați în zona umărului.

Cultura Coțofeni semnalată de D. Berciu.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 47, fig. 45, p. 73; Idem 1951, p. 588-69; Nicolăescu-Plopșor Mateescu 1955, p 401, 403; Pătroi 2007, p. 18.

Bârsești (com. Mihăiești, jud. Vâlcea).

Cultura Coțofeni

La 200m de biserica satului, pe un dâmb de pe partea dreaptă a DN Rm. Vâlcea-Tg. Jiu, s-a descoperit un strat de cultură Glina. Tot aici, în punctul *Chiciurla* este semnalată o așezare Coțofeni.

Bibliografie: Petre-Govora 1995, p. 29; Fântâneau 2007, p. 16.

C

Călugăreni, (com. Padeș, jud. Gorj)

Cultura Sălcuța IV / orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii - Huniahalum

În vara anului 1979, au fost descoperite aici locuințe și fragmente ceramice specifice acestei culturi în punctul *La mormiști*.

Bibliografie: Chicideanu 1983, p. 104; Calotoiu et-alii 1987, p. 24.

Căzânești, (cartier, oraș, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța și Coțofeni

În cartierul Căzânești, punctul *Fabrică* din municipiul Rm. Vâlcea, a fost descoperit în anul 1968 un *tivig* de os, cu ocazia săpăturilor efectuate mai mulți ani la rând pentru scoaterea lutului necesar prelucrării cărămizii. Piesa are analogii cu cele descoperite în mediul culturii Sălcuța.

În punctul *Fabrica de Cărămidă*, a fost descoperită o așezare Coțofeni. Materialul arheologic a fost găsit la adâncimea de -1, 9-2, 6m. Ceramica este lucrată în tehnica obișnuită a acestei culturi. Ca forme se disting vase mari cu toarta tubulară, vase cu gâtul înalt și buza evazată, dreaptă sau mult îngroșată, și vase mici tronconice. Decorul este incizat și în relief. Unul din motivele caracteristice îl formează pastilele în forma boabelor de linte. Alte obiecte descoperite: două pumnale cu nervură mediană și două dălți patinate în verde bine conservate. Materialul descoperit indică o locuire de durată.

Bibliografie: Berciu 1981, p. 12; Comșa 1979; Petre-Govora 1995, p. 14-15; Fântâneau 2007, p. 16; Pătroi 2007, p. 18.

Cetățuia (oraș, Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum și Coțofeni

Complexul arheologic de pe dealul în formă conică Cetățuia din Rm. Vâlcea a fost semnalat în anul 1979 cu ocazia efectuării unor lucrări edilitare, fiind scoase la lumină fragmente ceramice specifice acestui orizont.

Au fost descoperite întâmplător fragmente ceramice aparținând culturii Coțofeni.

Bibliografie: Petre-Govora 1982, p. 10; Idem 1995, p. 14; Fântâneau 2007, p. 16.

Cloșani (com. jud. Gorj)

Cultura Sălcuța

O descoperire mai veche la Cloșani în N-V județului Gorj atribuie materialele descoperite aici, ca aparținând culturii Sălcuța. Tot aici a fost descoperit un topor de cupru de tip Jaszlandany.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 85; Calotoiu et-alii 1987, p. 24; Comșa 1982, p. 39.

Copăcelu (cartier, oraș Rm. Vâlcea, jud. Vâlcea)

Cultura Boian

În timpul cercetărilor arheologice efectuate de regretatul D. Berciu, la Copăcelu au fost descoperite materiale aparținând culturii Boian, faza a II-a. Fragmentele ceramice descoperite suprapun ultima locuire a oamenilor culturii Starcevo-Criș de aici. Aceste fragmente descoperite sporadic, nu fac parte dintr-un nivel de locuire al acestei culturi.

Pe proprietatea d-lor Veta și Toma Marin, au fost descoperite în 2007, cu ocazia extinderii locuinței două fragmente ceramice aparținând culturii Boian, în același context.

Bibliografie: Berciu 1966, p. 70; Tulugea 2007, p. 75.

Cozia Veche (oraș Călimănești, jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni

În punctul *Poiana Cozia Veche* au fost descoperite fragmente ceramice Coțofeni.

Bibliografie: Berciu 1972, p. 13; Petre-Govora 1995, p. 20.

Cosota (oraș Ocele Marii, jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni și Iamnaia (?)

În punctul *Fundătura Cosotei*, din cadrul așezării civile a marelui complex geto-dacic de la Buridava au fost descoperite de-a lungul a mai multor campanii de cercetări arheologice sistematice numeroase fragmente ceramice aparținând culturii Coțofeni. Purtătorii acestei culturi au locuit înălțimea de la Cosota, ocupată ulterior de acropola viitoarei cetăți geto-dacice. Fragmentele ceramice descoperite în așezare provenind din viitura adusă de pe panta de nord a acropolei, de-a lungul timpului, din punctul *Palisadă*, fiind amestecate cu fragmente ceramice aparținând epocii bronzului sau geto-dacice. Stratigrafic aceste materiale amestecate aparțin nivelului IV, sau orizontului IV, fără să constituie o depunere normală de urme arheologice, un nivel sau un strat de cultură.

Cele mai multe fragmente ceramice aparținând acestei culturi au fost descoperite pe Cetatea I (C1), în sectorul *Palisadă*, în amestec cu fragmente ceramice din toate epocile amintite. Aici a existat o intensă așezare Coțofeni, de înălțime, care ocupa inițial acropola viitoarei cetăți dacice. Au fost descoperite numeroase fragmente ceramice, vase întregi și întregibile, numeroase pahare tronconice, figurine zoomorfe. S-a putut reconstitui un pahar aparținând fazei a IV a culturii Coțofeni. Paharul este de formă tronconică, zveltă, buza ușor răsfrântă, corpul subțindu-se exagerat de mult spre bază. Fundul nu este neted ci zgrunțuros cu urme de desprindere directă. Pasta este în amestec cu pietricele și paiete de mică, culoarea sa fiind brun-cărmăzie. Tot în acest sector a fost descoperită și o lamă de pumnal din cupru, culoarea patinei fiind verde închisă. Forma este triunghiulară, cu trei găuri de nit (una ruptă din vechime). Secțiunea este lenticulară, neuniformă, cu tendință de unghiularitate în partea superioară. Partea dinspre mâner nu are urme de înmănușare. Nervura mediană este îngroșată, deviată puțin mai jos de jumătatea lamei. Lungimea pumnalului este de 11, 2 cm. Exemplarul a fost realizat prin ciocănire și aparține culturii Coțofeni.

Au reținut atenția, încă din timpul descoperirii, două fragmente ceramice cu decor șnurat, asemănătoare celor de la Milostea (cultura Iamnaia (?)).

Bibliografie: Berciu 1980, p. 13.

D

Dobriceni (com. Stoenesti, jud. Vâlcea)

Cultura Sâlçuța IV/ orizontul Herculan II/III – Cheile Turzii–Huniahalum.

A fost descoperit un topor de cupru de tip Jaslandany.

Bibliografie: Dumitrașcu, Manea 1978, p. 433; Fântâneau 2007, p. 16; Pătroi 2007, p. 20-21.

Dobrița (jud. Gorj).

Cultura Coțofeni

Pe teritoriul acestei localități au fost descoperite materiale aparținând acestei culturi.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 93.

G

Gătejești (com. Govora, jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni

În 1968 au fost descoperite fragmente ceramice specifice fazei a III a culturii Coțofeni.

Bibliografie: Petre-Govora, 1970, p. 482; Idem 1995, p. 20.

Găujani (com. Boișoara, jud. Vâlcea).

Cultura Coțofeni

În locul unde se întretaie Valea Boișoara cu pârâul Găujani, pe un vârf de deal, au fost descoperite fragmente ceramice Coțofeni.

Bibliografie: Conea 1935, p. 6; Roman 1968, p. 8.

Giulești (com. Fântățești, jud. Vâlcea)

Cultura Sâlçuța

Descoperire întâmplătoare: secure din piatră și fragmente ceramice aparținând culturii Sâlçuța.

Bibliografie: Nicolăescu-Plopșor 1923, p. 97; Pătroi 2007, p. 22.

Gornăcelu, (com. Schela, jud. Gorj)

Cultura Sâlçuța

S-au descoperit topoare de piatră și fragmente ceramice specifice acestei culturi.

Bibliografie: Calotoiu et-alii 1987, p. 24.

Govora sat, (com. Mihăiești, jud. Vâlcea)

Cultura Sâlçuța, Coțofeni

În punctul *Treime*, în anul 1992, în curtea săteanului Sibian Arvinte, s-au descoperit fragmente ceramice, oase de animale, cărbune din lemn de mesteacăn nearse complet, precum și o săpăligă din corn, aplatizată la un capăt, toate bine conservate datorită solului puternic salifer. Dintre fragmentele ceramice descoperite se remarcă castronul, strachina și cupa cu picior inelar, atribuite culturii Sâlçuța.

Sondaj arheologic realizat în 1961 de D. Berciu, unde se descoperă fragmente ceramice decorate cu împunsături succesive și câteva vase întregibile, specifice culturii Coțofeni.

De pe culmea *Dealul Săpunarului* a fost adunate fragmente ceramice de culoare cărămizie și cenușie din pastă cu nisip și pietricele. Forme: vase mici tronconice, castroane și cești cu corpul bombat și toarta supraînălțată, ornamente prin împunsături succesive. Castroanele au marginile ornamentate cu creștături, în timp ce umărul este reliefat printr-un șir de impresiuni. S-a descoperit și o figurină zoomorfă ce reprezintă un bovideu cu coarne alungite, atribuite culturii Coțofeni.

Bibliografie: Berciu 1962, p. 387-397; Roman 1977, p. 279-297; Petre-Govora 1995, p. 19; Fântâneau 2007, p. 16.

Grădiștea (com. jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni

În comuna Grădiștea punctul *La Cetate* au fost descoperite fragmente ceramice ce aparțin acestei culturi.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

H

Hălânga (jud. Mehedinți)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum.

Descoperirea izolată a unui topor de tip Jaszladany, varianta Petrești

Bibliografie: Berciu 1939, p. 83-84; Vulpe 1974, nr. 169; Pătroi 2007, p. 22.

I

Izverna (com. Izverna, jud. Mehedinți)

Cultura Sălcuța IV/orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum.

Descoperirea izolată a unui topor de tip Jaszladany, varianta Bradu

Bibliografie: Tudor 1934, p. 348; Pătroi 2007, p. 23.

M

Modoia (com. Cernișoara, jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni

În punctul *Vârful Cuculici* a fost descoperită o așezare de înălțime de unde s-a adunat material arheologic fragmentar de pr. Octavian Ionescu. Se remarcă un idol antropomorf cu capul rupt din vechime. Este lucrat din pastă fină, cu nisip micaceu în compoziție, de culoare cenușie, formă plată, săni reliefati, fața corpului ușor arcuită. Decor: pe spatele corpului se află adâncituri imprimate.

Bibliografie: Petre-Govora, 1995, p. 20; Fântâneau 2007, p. 16.

Milostea (com. Slătioara, jud. Vâlcea)

Cultura Coțofeni sau Yamnaya

Pe locul numit *câmpul Polovragilor*, de o parte și de alta a DN 67, Rm. Vâlcea-Tg. Jiu, între km 60-62 se află o necropolă tumulară cu grupuri de 6-8 tumuli, cu înălțimea cuprinsă între 0, 60- 1, 00 m (cei mai mulți), de 2, 00 m înălțime sau aplatizați.

Primul sondaj în zonă îl face C. S. Nicolăescu–Plopșor (1952), în patru tumuli de dimensiuni mijlocii fără a publica rezultatele cercetării.

În cercetările sistematice din anii 1963-1964, Alex. Vulpe și Eugenia Popescu sapă șase tumuli de dimensiuni diferite. Au fost sesizate trei orizonturi arheologice:

- mormintele principale ale tumulilor II, III (M1 și M2). Ritul de înmormântare pare a fi înhumația în poziție chircită, deși nu au fost descoperite resturi osteologice din cauza acidității solului. În M1 din tumulul II, deși răvășit de căutătorii de comori, s-a descoperit o cupă bitronconică (H: 8, 5 cm; Dg: 9 cm; Dm: 8 cm; Df: 4, 2 cm), cu gura în formă de pâlnie și două proeminențe perforate vertical, așezate imediat sub buză. Lucrat din pastă fină cu nisip micaceu, de culoare brun-roșcată, vasul este prost ars. Decorul este realizat pe 2/3 din suprafața vasului cu șnurul fin înfășurat. Sub buză și pe maxima rotunjire câte un șir de împunsături circulare sau unghiulare. Decorul șnurat de pe trunchiul de con superior este asimetric: jumătate benzi orizontale, jumătate benzi oblice încadrate de linii verticale, despărțite de un motiv în formă de scăriță. Tot aici au mai fost găsite fragmente ceramice atipice cu urme de arsură secundară. Primul orizont de aici nu poate fi contemporan culturii Coțofeni, ornamentul vasului de la Milostea fiind străin acestei culturi. Ritul de înmormântare: înhumația în poziție chircită.

- gropile cenușoase din tumulul VI (M2-M10), stratigrafic posterior primului, nedatabil din lipsa materialului arheologic în general atipic, indică o epocă apropiată primului orizont, începutul epocii bronzului.

- tumulul VI (M11) datat în sec V-VII d. Chr. (epoca migrațiilor)

C. Schuster atribuie necropola de la Milostea, grupului sau culturii Yamnaya.

Bibliografie: Popescu et-alii 1966, p. 148-154; Petre-Govora 1995, p. 20, Fântâneau 2007, p. 16; Schuster et-alii 2008, p. 61.

O

Obogeni, (com. Stoilești, jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța IV / orizontul Herculan II/III – Cheile Turzii–Huniahalum.

În anul 1974, în grădina locuitorului Neață Florea, la adâncimea de - 1, 50m a fost descoperit un topor de aramă cu brațele în cruce: greutate -0, 875kg, lung. 0, 230 m. Locul descoperirii: panta dealului de pe partea dreaptă a șoselei de intrare în sat, la cca. 200m vest de biserică și la cca. 14 km distanță de râul Olt. .Aparține tipului Jaszladany din familia topoarelor de cupru cu brațe în cruce și a fost încadrat de A. Vulpe în varianta Orșova.

Bibliografie: Vulpe 1973, p. 224 ; Petre-Govora 1976, p. 261; Idem 1995, p. 15, 35; Fântâneau 2007, p. 16.

Ocele Mici (oraș Ocele Mari, jud. Vâlcea)

Culturi Sălcuța și Coțofeni

În punctul *Coasta Ungurenilor* au fost descoperite vetre de locuire și fragmente ceramice cu pictură grafitată, specifice fazelor II - III ale culturii Sălcuța, dar și Coțofeni. Așezarea se află situată spre mijlocul pantei de sud-est a dealului de formă conică, numit și *Coasta Ungurenilor*.

Bibliografie: Petre-Govora 1995, p. 14; Fântâneau 2007, p. 16.

Ocele Mari (oraș Ocele Mari)

Cultura Coțofeni

Descoperire întâmplătoare în 1973, cu ocazia amenajării drumului, la cca. 300m nord-est de ștrandul Ocele Mari, în punctul *Ștrand*.

Sondaje arheologice în anii 1973-1975, când a fost identificată o așezare cu material ceramic specific fazelor I-III ale acestei culturi.

Și în punctul *Zdup* a fost descoperită o așezare Coțofeni.

Bibliografie: Petre-Govora 1976, p. 16; Idem 1982, p. 9; Idem 1995, p. 18; Fântâneau 2007, p. 16.

Orlești, (com. jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

Pe Valea Sâlei a fost identificată o așezare aparținând acestei culturi în anul 1966. Din stratul de cultură au fost recoltate: chirpici din locuință, așchii de silex și fragmente ceramice (buză de vas cu toartă în bandă ușor supraînălțată, strachină cu marginea îngroșată spre interior).

Bibliografie: Petre-Govora, 1995, p. 14; Idem 1969, p. 158; Idem 1995, p. 35; Fântâneau 2007, p. 16.

Orșova (oraș, jud. Mehedinți)

Cultura Sălcuța IV / orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

Descoperirea întâmplătoare a unui topor de tip Jaszlandany, varianta Orșova

Bibliografie: Pătroi 2007, p. 24.

P

Peștera Muieri, (com. Baia de Fier, jud. Gorj)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

Între anii 1951- 1955, C.S. Nicolaescu Plopșor a descoperit mai multe fragmente ceramice specifice acestui orizont, în timpul cercetărilor arheologice.

Bibliografie: Calotiu et-alii 1987, p. 23; Comșa 1982, p.39.

Peștera Pârcălabu (com. Baia de Fier, jud. Gorj)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

Materiale specifice acestui orizont au fost descoperite și aici.

Bibliografie: Roman 1976, p. 34 ; Calotiu et-alii 1987, p. 2; Comșa 1982, p. 39; Pătroi 2007, p. 25.

Petreștii de Jos (jud. Gorj).

Cultura Coțofeni

Pe raza acestei localități în literatura de specialitate sunt amintite materiale aparținând acestei perioade.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

Prundeni, (com. Prundeni, jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculane II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

În anul 1978 în punctul *La Plutonier*, cu ocazia săpării unei gropi pentru un stâlp metalic de înaltă tensiune, muncitorul Gh. Andronie a găsit la adâncimea de- 2, 30 m într-un strat de pământ negru, un topor de aramă cu brațele în cruce: gr. 0, 747 kg, lung 0, 219 m.

Bibliografie: Petre-Govora, 1995, p. 15; Pătroi 2007, p. 25.

Polovragi (com. jud. Gorj).

Cultura Coțofeni

Materiale specifice acestei culturi au fost descoperite și aici.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

R

Racovița (com., jud. Vâlcea)

Cultura Sălcuța IV/ orizontul Herculană II/III – Cheile Turzii–Huniahalum

În punctul *Gruitul Lupului*, în anii 1960-1961, locuitorul Gh. Paroș a găsit întâmplător pe viroaga unui pârâiaș un topor cu brațele în cruce –gr. 0, 802kg, lung. 0, 180m.

Bibliografie: Petre-Govora, 1995, p. 15; Fântâneau 2007, p. 16; Pătroi 2007, p. 25.

Runcu, (com., jud. Gorj)

Cultura Coțofeni

Așezarea se află pe înălțimea numită *Cracul Răchitei*, la 4-5 km nord de satul Valea Mare. Așezarea a fost semnalată de C.S. Nicolăescu – Plopșor și C. N. Mateescu, în anul 1955. Ceramica descoperită aici aparține culturii Coțofeni și a fost descoperită la gura peșterii. Formele cele mai frecvente sunt oalele mari și vase mici cu buza răsfrântă mai mult sau mai puțin în exterior. Decor: liniile incizate, înguste și paralele, incizii pe toată suprafața, incizii sub formă de brad.

Bibliografie: Calotoiu et-alii 1987, p. 27.

S

Schela (jud. Gorj).

Cultura Coțofeni

Materiale specifice acestei culturi au fost descoperite și aici.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

Seliște (jud. Mehedinți)

Cultura Coțofeni

Pe raza acestei localități în literatura de specialitate sunt amintite materiale aparținând acestei perioade.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

Stănești (jud. Gorj).

Cultura Coțofeni

Materiale specifice acestei culturi au fost descoperite și aici.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

Ș

Șura (jud. Mehedinți)

Cultura Coțofeni

Pe raza acestei localități în literatura de specialitate sunt amintite materiale aparținând acestei perioade.

Bibliografie: Berciu 1939, p. 73.

Șiacu, (com. Slăvitești, jud. Gorj)

Cultura Coțofeni

Pamfil Polonic semnalează în punctul *fosta moșie Bungețeanu* o așezare.

În 1979 în urma unei cercetări de suprafață au fost descoperite fragmente ceramice Coțofeni.

În anul 1980 au loc cercetări arheologice ce au dus la descoperirea parțială a 2 locuințe slab conservate, cu bucăți de chirpici cu urme de nuiete și fragmente ceramice. Forme ceramice: castroane, străchini, oale și cești, ornamentate cu incizii sub forma unor linii ușor reliefate.

Bibliografie: Calotoiu et-alii 1987, p. 27-28.

T

Târgu Cărbunești (oraș, jud. Gorj)

Cultura Sălcuța

Descoperiri Sălcuța de suprafață, la 800 m est de cartierul Curteana, în punctul *Gemine*.

Bibliografie: Calotoiu et-alii 1987, p. 24; Pătroi 2007, p. 27.

V

Vârțu (Rovinari, jud. Gorj)

Cultura Coțofeni

Anul 1976 - periegează pe dealul „*Cocul lui Meilă*” unde au fost identificate materiale specifice acestei culturi.

Anul 1977 - cercetări arheologice, care au identificat locuințe de tip bordei, de formă circulară, sau ușor ovalizată (diametrul 3-4 m). În interiorul unor bordeie au fost descoperite vetre circulare așezate pe un strat de cioburi pisate. Au fost descoperite și 5 locuințe de suprafață (3 păstrează vetre).

Ceramica este bine arsă, compactă, iar ca degresant se folosește nisipul.

Ca decor întâlnim motivul „scheletului de pește” (linii paralele oblice, scurte sau lungi), motivul „ramurii de brad” (realizate prin alternanțe cu linii oblice incizate), aplicații în forma „boabelor de linte” care separă anumite frize ornamentale ale vasului, șirurile de impresiuni, etc. Așezarea se încadrează la sfârșitul fazei I și începutul fazei a II-a a culturii Coțofeni.

Bibliografie: Berciu 1939, p.70; Calotoiu et-alii 1987, p. 25-27.

Summary

The purpose of this article is to sketch a picture of the archaeological research led in the area called by us the Northern Oltenia. At the same time we want it to be a support for those who are interested in this field. The article includes information about the archaeological sites, the preventive or systematic research, the archaeological material discovered and the bibliography.

Bibliografie

- Benea et alii 2009** M. Benea, M. Blăjan, D. Garoafă, *Unelte litice descoperite pe teritoriul comunei Popești (județul Vâlcea)*, Buridava, VII, Rm. Vâlcea, 2009, p. 14-29.
- Berciu 1939** D. Berciu, *Preistoria Olteniei*, Craiova, 1939.
- Berciu 1939** D. Berciu, *Arheologia preistorică a Olteniei*, AO, XVIII, 1939, p. 101-103, 104-106, 245, 338-371, 391.
- Berciu 1962** D. Berciu, *Dva glineneanîh „iakorea” I voprosi v sveazi s kulturami Koșofeniin Cerna-Vodă*, Dacia, NS., 1962, p. 287-396.
- Berciu 1966** D. Berciu, *Zorile istoriei în Carpați și la Dunăre*, București, 1966.
- Berciu 1967** D. Berciu, *La izvoarele istoriei*, București.
- Berciu 1972** D. Berciu, *Cercetări privind preistoria județului Vâlcea*, Buridava I, Rm. Vâlcea, 1972, p. 11-17.
- Berciu 1980** D. Berciu, *Quelques Problemes de l'age du bronze dans l'espace carpato-danubien*, în Actes du I-le Congres international de thracologie, I, București, 1980, p. 57-61.
- Berciu 1981** D. Berciu, *Buridava Dacică*, București, 1981.
- Boteanu 1999** C. Boteanu, *Baia de Aramă și împrejurimile ei*, Drobeta Turnu-Severin, 1999.
- Calotoiu et alii 1987** Gh. Calotoiu, I. Mocioi, V. Marinoiu, *Mărturii arheologice în Gorj*, Tg. Jiu, 1987.
- Căpătaru 2006** D. Căpătaru, *Dovezi materiale care certifică prezența și continuitatea vieții umane pe parcursul a două milioane de ani în Fumureni, jud. Vâlcea*, Studii Vâlcene, Rm. Vâlcea, 2006, p. 20, 27.
- Chicideanu 1983** I. Chicideanu, *Săpăturile arheologice de la Grojdibodu (jud. Olt)*, în MCA, 1983, p. 98-102.
- Comșa 1982** E. Comșa, *Unele date cu privire la descoperirile din epoca neolitică din județul Gorj*, LITUA, Tg. Jiu, 1982, p. 35-41.
- Dumitrașcu, Manea 1978** A. Dumitrașcu, Gh. Manea, *Un topor de aramă descoperit la Dobriceni, județul Vâlcea*, în SCIVA, XXIX, București, 1978, p. 433.
- Fântâneau 2007** C. Fântâneau, *Perioada timpurie a epocii bronzului în bazinul Oltului Inferior*, Buridava V, Rm. Vâlcea, 2007, p. 24-28.
- Nicolăescu-Plopșor 1923** C. S. Nicolăescu-Plopșor, *Un ornament neolitic*, în AO, II, 8, p. 295-300, *Oltenia Preistorică*, în AO, II, 9, p. 1923, 373-378.
- Nicolăescu-Plopșor,** C. S. Nicolăescu-Plopșor, C. Mateescu, *Șantierul arheologic Cerna-Olt*, SCIV, II, 6, 1955, p. 391-409.

- Mateescu 1955**
Pătroi 2007 C. N. Pătroi, *Catalogul așezărilor și descoperirilor aparținând culturii Sălcuța*, în Drobeta, XVII, Drobeta Turnu-Severin, 2007.
- Petre-Govora 1969** Gh. Petre-Govora, *Dovezi de locuire neolitică în județul Vâlcea*, Revista muzeelor 2/1969, p. 154-158.
- Petre-Govora 1970** Gh. Petre-Govora, *Contribuții la cunoașterea culturii Coțofeni în nord-estul Olteniei*, în SCIV, 21, 3, 1970, p. 481-487.
 Gh. Petre-Govora, *Descoperiri arheologice din epoca Fierului în județul Vâlcea*, Materiale IX, 1970, p. 467-489.
- Petre-Govora 1970**
- Petre-Govora 1976** Gh. Petre-Govora, *Începuturile epocii bronzului în nord-estul Olteniei*, Buridava II, Rm. Vâlcea, 1976, p. 8-22.
- Petre-Govora 1982** Gh. Petre-Govora, *Vâlcea, Vatră de viațuire multimilenară a patriei noastre*, Studii Vâlcene V, Rm. Vâlcea, 1982, p. 9-15.
- Petre-Govora 1995** Gh. Petre-Govora, *O preistorie a nord-estului Olteniei*, Rm. Vâlcea, 1995.
- Popescu, Vulpe 1966** E. Popescu, Al. Vulpe, *Necropola tumulară de la Milostea*, SCIV, 2, III, 1966, p. 148-156.
- Popescu, Vulpe 1966** E. Popescu, Al. Vulpe, *Necropola tumulară de la Milostea-Polovragi*, în Revista Muzeelor, 2, 1966, p. 148-155.
- Roman 1976** P. Roman, *Cultura Coțofeni*, București, 1976.
- Schuster et-alii 2008** C. Schuster, R. Kogălniceanu, Al. Morintz, *The living and the dead. An analysis of the relationship between the two worlds during Prehistory at the lower Danube*, Târgoviște, 2008.
- Spineanu 1894** N.D. Spineanu, *Dicționar geografic al județului Mehedinți*, București 1894.
- Vulpe 1974** Al. Vulpe, *Cetatea dacică de la Polovragi*, Dobreta, I, Drobeta Turnu Severin, 1974, p. 141-147.